

Nr. 315

ROZWOJ

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY I LITERACKI.

Niedziela, dnia 23 listopada 1919 roku

Cena prenumeraty:
w ŁODZI
Kwartalnie Mk. 18.20
Miesięczn. 5.40
Za roznośnienie
80 fen. miesięcznie.
Z przys. pocztową:
Kwartalnie Mk. 21.30
Miesięczn. 7.10

Kalendarzyk:
Niedz. 23.XI Klemensa.
Pon. 24.XI Jana od Krzyża W.
Wt. 25.XI Katarzyny.
Sr. 26.XI Piotra.

Redakcja
w Łodzi
Al. Kościuszki 41.
TELEFON 28.

Z Warszawy i z biur ogłosz. warsz. ogłoszenia do „Rozwoju” przyjmuje wyłącznie Centralne biuro ogłoszeniowe Związku prasy prowincjonalnej — Zgoda № 1 w Warszawie.

CENA OGŁOSZEN Przed tekstem lub w tekście mk. 2.50, za tekstem 85 fenigów, metrologi mk. 1.25 za wiersz petitowy. Drobne ogłoszenia 15 fen za wyraz. Najmniej 1 mk. Komunikaty mk. 2.50. Ogłoszenia zamiejscowe 10 procent drożej. Artykuły bez oznaczenia honorarium uważa Redakcja za bezpłatne. Można zamawiać „Rozwój” w PABJANICACH u p. Groblińskiego. Nowy Rynek, Kiosk; w ZGIERZU u p. Lacha, Kiosk.

POLSKA KRAJOWA LOTERJA R.G.O. WARSZAWA

KLASYCZNA

70,000 numerów, 35,000 wygranych i 17 premji.

Suma wygranych **II milionów 592 tysiące marek.**

Wielka wygrana 500,000 marek.

Ciągnięcie V klasy rozpocznie się 29 listopada i trwać będzie do 22 grudnia r. b.

Losy V-jej klasy są już w sprzedaży!

Termin wymiany losów upływa 27 listopada r. b.

Na każdej ćwiartce pieczęć z Orłem Polskim i napisem Rada Główna Opiekunów.

„EROS”

krem niezbędny do pielęgnowania twarzy i rąk.
Do nabycia: w aptekach, składach aptecznych i perfumerjach. 2967 7

Przy Narodowej Organizacji Kobiet
otwarte zostało
Biuro pośrednictwa pracy dla kobiet.

Osoby mogące dać pracę i poszukujące pracy proszone są o zgłaszanie się do Kancelarii Nar. Org. Kob. przy ul. Andrzeja № 5, I piętro codziennie od godz. 5 i pół do 9 i pół wiecz. 2952 1

Gabinet Dentystyczny
Józefa Bohosiewicza
b. asyst. Doc. Uniw. lwowsk.

otwarty od 9-1 i 5-7 w Łodzi, Główna 7, III p. front.
Zęby sztuczne w zlocie i kauczuku oraz plombi i wszelkie zabiegi dentystyczne wykonywane są sumiennie po b. niskich cenach, metodą zagraniczną. 2953-1

Ostatnie 2 dni! **LUONA** Dziś i jutro!

„Marja Magdalena”

Arcydzieło włoskie w 5-u częściach.

Epoka I. 2954 1 || Epoka II.

Życie grzesznicy. || Nawrócenie i pokuta.

Naród swym bohaterom.

Na dalekich rubieżach Rzeczypospolitej, hen, nad Dźwiną i Berezyną, zwartym, nieprzełamanym murem stanęła armja nasza i piersiami swymi, w których goreje heroiczny ogień poświęcenia, w których płoną bohaterskie serca polskie, zasłoniła Ojczyznę przed naporem wrogiem.

Od miesięcy czuwa na granicach strażowy żołnierz polski. Od miesięcy broni kraju przed najściem wroga. Jego niezwalczonemu męstwu zawdzięcza Polska swe istnienie, jego odwadze i poświęceniu zawdzięcza kresowe ziemie Rzeczypospolitej swe wyzwolenie i swój powrót na łono Ojczyzny.

Bohaterskie czyny armji naszej ocaliły byt kraju i pozwoliły prowadzić dzieło odbudowy. On to, ów szary żołnierz polski stał się widocznym i wielkim symbolem odradzającej się Ojczyzny.

Łecz naprzeciw armji naszej, tak niezwy-

żonej, tak bohaterskiej, tak wyblaskującej niesłychanym ogniem zapału i poświęcenia, stanął nagle wróg groźny a straszny. To zima. To czający się na rozległych równinach śniegu mróz... Wróg, przeciwko któremu nie pomoże ni męstwo, ni poświęcenie. Wróg, którego nie zwalczy zapał, któremu nie poradzi bohaterski porw młodzieńczej, szalonej brawury.

Zaczął się on wśród wschodnich stępów szerokich a bezkresnych. Zachichotał szyderczo lodowatym podmuchem północnej wichury i wystąpił do walki okrutny, bezlitosny, pewny rychłego zwycięstwa. Chwylił wszystko w swe lodowate kleszcze i zajął śmiercią w oczy bohaterskiej, entuzjazmem pałającej młodzieży, co na kresach stanęła, by Ojczyznę bronić...

Wy, którzy w dosyć i ciepłe w zacisznych mieszkaniach siedzicie, wy wszystko zawdzięczacie temu dzielnemu żołnierzowi polskiemu, nie możecie pozwolić, aby teraz cierpiał on z chłodu,

Galanterje męską i damską
koszule męskie i krawaty
= * = poleca = * =

Wł. Janiszewska Przejazd 16

Sklep bogato zaopatrzoney. Ceny przystępne.

pełniąc swą służbę narodową dla dobra naszego.

Obowiązek wzywa was teraz! Obowiązek serca i rozumu. Musicie pośpieszyć mu z pomocą.

Niechaj w rozgoryczeniu zrozumiałym ten żołnierz nie mówi, że kraj obojętnym jest na jego dole i niedole.

Tam na krańcach Rzeczypospolitej, kwiat narodu, jego najtrwalsza i najszlachetniejsza opoka a ostoją, młoda, niezwyciężona armja polska stoi w obliczu strasznej, północnej zimy. Niechaj każdy składa więc ciepłą odzież lub pieniądze na nią, aby ta armja nie zaznała męki zimna. To wasz najświętszy obowiązek! To nakaz imperatywny, decydujący sumienia narodowego. To hasło wielkiej idei łączności narodu z najszlachetniejszymi swymi obrońcami.

Nikt nie może odmówić, nikomu nie wolno uchylić się od tego obowiązku. Każdy musi zamifestować swą wdzięczność dla wspaniałej, szlachetnej armji naszej tym czynem obywatelskiego poczucia, tym wyrazem istotnym solidarności bratniej!

Zbiórka na ciepłą odzież dla żołnierza polskiego musi być imponującą, wielką manifestacją obywatelskiej dojrzałości i patriotycznego uduchowienia całego narodu, który we wspólnym wysiłku ofiarności pośpieszy z pomocą swym jedynym i zawsze dotychczas niezawodnym obrońcom.

Redakcja „Rozwoju”.

Polska mandatarjuszka Ligi Narodów w Galicji Wsch.

(Od wł. korespondenta.)

Paryż, 22 listopada. (PAT.) Z konferencji pokojowej donoszą, że sprawa urzędzenia plebiscytu w Galicji wschodniej, emeryjnie zwalczanego przez reprezentantów polskich, została ostatecznie pogrzebana.

Nawet Anglia dotychczas stoiąca bezwzględnie

nie na samookreśleniu się ludności tutejszej na zasadzie aktu Wilsona (o 14 punktach) obecnie ustąpiła i postawiła w interesie oddania Galicji wschodniej pod kontrolę ligi narodów, przysięgając Polsce ma być mandatarjuszka Ligi na terenie Galicji wschodniej.

W celu okupacji terenów plebiscytowych

(Od wł. korespondenta.)

Warszawa, 22 listopada. W najbliższych dniach przejeżdżać będą przez Warszawę transporty wojsk koalicyjnych, mające okupować tereny Prus zachodnich.

Dziennie przejeżdżać będą dwa transporty. Pierwsze mają przybyć wojska włoskie.

W Warszawie organizuje się komitet w celu odpowiedniego przyjęcia sprzymierzeńców.

Nasi rozbili 2 kompanje bolszewików.

Warszawa, 22 listopada (PAT.) Komunikat (Sztabu Generalnego Wojsk polskich).

Front litewsko-białoruski: Na odcinku północno-wschodnim frontu działalność patroli wywiadowczych. Na wschód od Lepła udatny nasz wypadek na wieś Michalewo, gdzie rozbito 2 kompanje bolszewickie.

Front wołyński: Spokój.

W zastępstwie szefa sztabu generalnego
Haller, pułk.

Zagadnienia polityki polskiej.

—r—

Do jakich szykan dochodzą czesi wobec polaków, świadczy fakt, że w niedzielę w Porębie w zagłębiu węgielnym uniemożliwili polakom przedstawienie teatralne, grożąc rozbiciem lokalu granatami ręcznymi.

W swoim czasie misja polska w Wiedniu zakupiła za 20 milionów mk. siodła, które już od trzech miesięcy miały być dostarczone. Tymczasem do dziś siodła tych niema. Słusznie zapytuje się prasa warszawska, co robi owa misja w Wiedniu, która przebywa tam od pół roku przeszło, składa się z 43 członków, wyrzuca na prawo i na lewo miliony, a dotychczas owoce jej działalności są tajemnicą, której nikt nie zna.

Na stanowisko konsula honorowego w Lozannie, w Szwajcarii mianowany został pan Stefan Koske.

Rocznica Obrony Lwowa.

Lwów, 22 listopada (PAT.) Dziś, jako w rocznicę wyzwolenia Lwowa z rąk ukraińców, w której to akcji wojska Wielkopolskie tak żywo brały udział, urządza specjalny komitet uroczysty obchód, którego punktem kulminacyjnym będzie wieczór w teatrze Wielkim. Wszystkie gazety wieczorne poświęcają artykuły wstępne tej rocznicy, w których podnoszą znaczenie Lwowa i Galicji Wschodniej dla Polski i stwierdzają konieczność przyłączenia Czerwonej Rusi do państwa polskiego.

Dalsze obrady.

Paryż, 22 listop. (PAT.) Najwyższa Rada międzysojusznicza prowadziła w piątek przed południem w min. spraw zagranicznych pod przewodnictwem Pichona dalsze obrady i rozpatrywała ponownie sprawę Galicji Wschodniej w związku z referatem przedłożonym przez delegatów polskich pana Patka i Grabskiego.

Pociecha dla wojska.

Warszawa, 22-go listopada. (PAT.) Poseł francuski, pan Eugeniusz Pralon, zawiadomił wczoraj ministerjum spraw zagranicznych, że trzy pociągi wojskowe przeznaczone dla Polski, opuściły już Francję i znajdują się w drodze przez Niemcy. Wśród innych dostaw wojskowych pociągi te zawierają 43 wagony z żołnierską odzieżą. Przybycie ich oczekiwane jest lada dzień.

Nowy dyrektor kolei cieszyńskich.

Warszawa, 22 listopada. (PAT.) Minister kolei żelaznych Eberhardt zamianował dzisiaj

I rósł Lwów pod panowaniem Polski tu na rubieży Rzeczypospolitej, bogając się w rzemiosła i handel, boć tedy szły trakty ze wschodu, tu były stacje towarów, od których na rzecz miasta pobierano cła i inne opłaty.

Tak rósł Lwów za czasów Rzeczypospolitej, korzystając ze swobód, jakimi swoich obywateli darzyła nasza Ojczyzna. A jakie te swobody były, dosyć powiedzieć, że Lwów jest siedliskiem aż trzech arcybiskupów — reprezentujących trzy różne obrządky.

Kiedy oderwano Galicję od Polski, zapanaowała w Lwowie austriacka niemieczyna. — Urzędnicy gniewili to wszystko, co nie było niemieckiem.

Kiedy Polska porwała się do miecza, aby wypędzić najeźdźców i okupantów, polacy lwowscy ani przypuszczali, żeby rusini wytoczyli jakąkolwiek bądź akcję przeciwko tym, którzy byli gospodarzami miasta i zwierzchnikami władzy.

Tymczasem budząc się jednego dnia rano zastali plakaty rozwieszane na murach i obwieszczające, że władza wykonawcza należy do nich!

I oto odezwała się krew ojców naszych w młodzieży lwowskiej, krew polska w tem ściskaniem sercu do Ojczyzny. Za broń chwycili najmłodsi, 13 i 14 letni chłopcy szkół lwowskich. Wychowanie austriackie nie znieprawilo serca tej młodzieży, więc nie bacząc na to co naród powie i jak szkoła i rodzice będą reagowali, rzuciła się ta młodzież na uzbrojone do brze oddziały rusińskie i poczęła wywalać Lwów z pod inwazji niewdzięcznego plemienia.

dra Witolda Banaszkiewicza szefem kolei i kłół z pełnomocicielami dyrektora. Pan Banaszkiewicz jest równocześnie upoważniony w imieniu rządu polskiego przez ministra Eberhardta, który dzisiaj w tym wypadku w porozumieniu z prezydium ministrów, do złożenia deklaracji w sprawie żądań, jakie dyrekcja i cały personel kolei koszycko-bohumiejskiej postawił rządowi polskiemu na wypadek, jeżeli Śląsk Cieszyński przypadnie Polsce. Żądania kolei koszycko-bohumiejskiej będą przez rząd polski uwzględnione w całej rozciągłości.

Kurtuazja polaków dla Petlury

(od własnego korespondenta.)

Kraków, 22 listopada. Dzięki uprzejmości naczelnego dowództwa wojsk polskich rozbił b. dyktator Ukrainy Petlura wywozi swoją rodzinę oraz na wybitniejszych członków rządu i generalicji przez Polskę na Zachód.

W Krakowie bawi obecnie żona Petlury Olga z 7-letnią córeczką. Szef sztabu armii i adiutant Petlury — pułkownik Wasil Beń, prezydent ministrów Teodor Szwedsehr, gen. Grzegorz Szweczeńko, oraz 2 oficerów ukraińskich i towarzyszący im z ramienia dowództwa polskiego oficer polski stanęli w Krakowie w Hotelu i w tych dniach wyjeżdżają do Włoch.

Niebezpieczeństwo denikinowskie

Warszawa, 21 listopada. (PAT.) Według informacji z Wołynia na terenach niedawno zajętych powiatów zwłaszcza równeńskiego wzmagają się stale agitacja denikinowska, znajdująca główne oparcie w sferach inteligencji rosyjskiej, składowanej się przeważnie z byłych urzędników Cieszy się ona też poparciem żydów. Nato miast włościanstwo miejscowe pozostaje wobec niej obojętne. Jednym z ciekawszych zjawisk towarzyszących tej agitacji jest wznowienie si kursu kierunek, które na terenach zajętych przez Denikina, idą podobno narówni z rublami całskimi.

Potwierdzenie nazwy.

Warszawa, 22 listopada. (PAT.) Naczelnik państwa postanowieniem z 8-go listopada r. zatwierdził używanie przez uniwersytet we Lwowie nazwy urzędowej „Uniwersytet Jana Kazimierza we Lwowie”.

Zniesienie cenzury dżwiz.

(Od naszego koresp.)

Warszawa, 21-go listopada. Zapowiedziany w mowie premiera ministrów zniesienie cenzury dżwiz na skutek porozumienia się z ministrem finansów Bilińskim nastąpi za kilka dni.

Wyroki Boże są wielkie.

I oto ta młodzież wsparła silnym duchem polskim, poczęła powoli wyierać uzurpatorów i wtedy dopiero zrozumieć starsi, że Lwów oddać nie wolno.

I rzeczywiście ci młodzi bohaterzy, ta ich porywczność, ten zapał naprawdę ocalili nie tylko Lwów, ale Wschodnią Galicję dla Polski.

Naród to rozumiał i odczuwał to bardzo namiętnie najinteligentniejsze jednostki.

Lwów kilka razy był w wielkim niebezpieczeństwie. Wtedy cała Polska z zapartym oddechem czekała na wiadomości ze Lwowa i nie cierpiała się tem, dlaczego tak leniwie zbierali się odsiecz dla tego, miasteczka ważnego i polskiego miasta.

I stał się cud. Młodzież wiedziona instynktami, dała inicjatywę do bronienia Lwowa, a naród go obronił i poszedł dalej za rozbestwionym wrogiem, mieszanującym nic — jego występującym jako opryszek i bandyta, który niszczył części najniebezpieczniejszych ludzi i zapęcał się w bezładnym sposobie nad nimi.

Wroga tego wypędzono hen z poza granic polskich i hen armia polska posunęła się dalej na Wschód. Dziś tylko można oglądać porozbijany Lwów, miejsce, gdzie tysiące ludźmi zżobiono mury, spalono gmachy, zrujnowano ściany.

Kiedy wyłeczka dziennikarzy, urzędowa w wrześnie przybyła do Lwowa, znalazła ślady inwazji rusińskiej, zapisane na budynkach miasta. Największe gmachy: dworzec, sejm, pędzą towarzysstwo rolniczo nosiły wybitne ślady barbarzyństwa. P. Prognost miasto nie wyczerpało

KRONIKA TYGODNIOWA.

Rocznica uwolnienia Lwowa. — Hołd miastu. — Cześć młodzieży. — Cywilizacja polska na Rusi. — Nasza krew woła o te ziemie oddawna należne Polsce.

Hołd tobie i hołd twoim mieszkańcom wielkodusznych hołd! po wieczne czasy nasz drogi Lwowie!

Obchodzisz dziś wielką uroczystość, bo zgniczenie inwazji rusińskiej, tych drapieżnych dzieci, których tulili w swoich murach oddawna, dzieląc się z nimi ostatnim kęsem chleba po to, aby oni podstępnie rzucili się na was — polacy — krzewiciele kultury zachodniej, twórcy cywilizacji.

Wiekowa opieka polska nad miastem chroniła go krwią własną przed najazdami mongolów, tatarów i Turków, zakładała tu klasztory i szkoły, muzea i biblioteki, słowem dała miastu to, bez czego istnieć, ani rozwijać by się nie mogło.

Od Kazimierza Wielkiego, aż do czasów rozbioru, Lwów był ściślemi węzłami złączony z Rzeczpospolitą polską, przyjął polską kulturę, i zajął się jej prawami.

W 1430 roku Władysław Warneńczyk odbierał tu hołd od Eljasza, Hospodara Małdawskiego, w 1673 roku zakończył tu życie król Michał Korybut Wiśniowiecki, tu wreszcie Jan III dnia 24 sierpnia 1675 r., przy wiosce Zniesienie, rozgromił Turków, którzy oblegali miasto i Lwów od inwazji tureckiej obronił.

Dar Ameryki dla dzieci polskich.

(Od wł. korespondenta.)

Warszawa, 22-go listopada. Nadszedł do Warszawy wspaniały dar Ameryki dzięki znanej chętności szlachetnego przyjaciela Polski Herbertha Hoovera. Dar ten składa się z 480,000 kompletów ubrań dla dzieci. Jest to materiał na palta z dodatkiem nici,

igiel i guzików oraz 480,000 par butów i pończoch.

Komplety te mają być rozdzielone pomiędzy biedne dzieci miast polskich, w pierwszym rzędzie Warszawy i Łodzi.

Możliwość zmian w traktacie pokojowym.

Wiedeń, 21 listopada. (PAT.) B. K. donosi z Waszyngtonu: „New-York Herald” opowiada z Paryża, że między rządem francuskim i angielskim odbyła się wymiana zdań w sprawie ewentualnej zmiany traktatu pokojowego na wypadek, gdyby Stany Zjednoczone nie ratyfikowały go. Francja zamierza wówczas anektować głębokie Saary oraz utrzymać na stałe okupację

lewego brzegu Renu, Anglia zaś zamierza wziąć w posiadanie wyspę Helgoland. Belgia zgłosiła również żądanie nowego wyprostowania granic. Zapłata odszkodowania wojennego przez Niemcy byłaby zabezpieczona przez nowe postanowienia, ponieważ zachodzi obawa, że Niemcy, wracając wycofania się Stanów Zjednoczonych nie wykonają przyjętych zobowiązań.

Przybyszewski na poczcie.

(Od wł. korespondenta.)

Poznań, 22 listopada. — Głośny pisarz dramatury St. Przybyszewski rozpoczął tu urządzenie jako pracownik poczty.

Starł się on uprzednio o posadę w Ministerstwie kultury i sztuki, ale oferta jego została odrzucona z niewiadomych przyczyn.

Smutnem jest, że dla tak wybitnie zdolnego wielkiego człowieka w Polsce nie może się znaleźć zajęcie, któreby więcej odpowiadało jego zdolnościom i talentowi, jak praca urzędnika pocztowego.

Na wypadek wojny.

Paryż, 22 listopada. (PAT.) We czwartek nastąpiła w Ministerjum Spr. Zagran. wymiana dokumentów, odnoszących się do zapewnienia pomocy ze strony Anglii na wypadek gdyby Francja została zaczepiona przez Niemcy bez prowokacji tej strony. Wymiany dokonali sir Crove ze strony Anglii, a Pichon ze strony Francji. Po wymianie dokumentów ratyfikacyjnych, panowie Crove i Pichon spisali protokół, że dokumenty były sporządzone w formie należytej.

Klauzule dla Niemców.

Paryż, 22 listopada. (PAT.) W Ministerjum Spr. Zagr. przystąpiono do pierwszej wymiany zdań z niemieckimi delegatami w Paryżu w sprawie protokołu, który przedstawiciele Niemiec mają podpisać. Protokół ten odnosi się do tych klauzul zawieszenia broni, których Niemcy dotychczas nie wykonają.

wydanej na cześć dziennikarzy, powiedział parę słów gorących o tej obronie, zaznaczając, że Lwów nie może odejść od Polski. I nie było ani jednego z obecnych, którzyby inaczej myśleli.

Lwów, zdobyty przez Chrobrego, bronił przez naszych wielkich hetmanów, Lwów uznający królową Jadwigę za swoją opiekunkę, Lwów, w którym Jan Kazimierz ślubował, że poprawi los chłopca polskiego i od pańszczyzny go uwolni, Lwów ten nie może należeć do nikogo, jeno do Polski!

To samo zdanie wygłosił i premier Paderewski w Sejmie, dodając, że żaden rząd hańbiący pokój nie podpisze.

Słowa te powinny zostać głęboko wryte w pamięci każdego obywatela!

Dziś w tę drogą i wielką rocznicę cała ziemia polska od Bałtyku, Wilna, Mińska, Poznania, Cieszyna i Krakowa jest duchem przy Was drodzy lwowianie, dziś każdy się wam młodzi bojownicy i wydziewczeta lwowskie gorące i wdzięczne pozdrowienia. Dziś każdy polak za zaszczyt by sobie poczytał, gdyby mógł was do swych piersi przycisnąć.

Cześć wam i bóg pamięć o was w dziejach naszych będzie na wieki istniała, a czyny wasze zaliczy do najpiękniejszych kart narodu polskiego.

Cześć wam!

X. X.

Ostatnie posiedzenie Rady Najwyższej.

Paryż, 22 listopada. (PAT.) Ostatnie posiedzenie Rady Najwyższej odbyć się ma w dniu 3 albo 4 przyszłego miesiąca. Po rozwiązaniu konferencji pokojowej, kwestje przez nią nie załatwione będą traktowane w drodze zwykłej przez reprezentacje dyplomatyczne. Nowa konferencja pokojowa projektowana jest na luty roku przyszłego.

Konstituanta rumuńska.

Bukareszt, 22 listopada. (PAT.) Wybory do rumuńskiej izby posłów wydały następujący rezultat: 103 liberałów, 58 zwolenników partii chłopskiej, 63 nacjonalistów, 12 socjalistów, 7 progresistów i 7 zwolenników Awerescu. W Siedmiogrodzie i nowozaanektowanych obszarach Węgier wybrano 12 nacjonalistów partii Maniu i 45 epozycjonistów. Na Bukowinie wybrano 12 nacjonalistów m. i. 2 Niemców, 1 żyda i 1 Rusina. W Besarabji 36 nacjonalistów i 23 z partii chłopskiej. W Kiszyniowie został wybrany socjalista. Pierwsza konstituanta rumuńska łącznie z posłami z nowonabytych obszarów zbierze się dzisiaj to znaczy 21 b. m. Konstituanta zajmie się w pierwszej linii obok rewizji konstytucji także i tym, czy Rumunja ma podpisać traktat z St. Germain, i czy uzna granice, przyznane Rumunji dnia 12-go czerwca 1919 r.

Skład izby włoskiej.

Rzym, 22 listopada. (PAT.) Wedle pisma „Epoca” ma nowa izba włoska 138 socjalistów, 81 katolików i 289 posłów stronnictwa środka.

Cambon akademikiem.

Paryż, 22 listopada. (PAT.) Akademia francuska przyjęła uroczyste na nowego członka Juliusza Cambona, byłego ambasadora w Berlinie. Wprowadził go prezydent Poincare i Denis Cochin. Cambon wygłosił rozprawę o dyplomacji francuskiej od roku 1870.

Wiedza w Austrii.

Wiedeń, 22 listopada. (wł.) Wskutek niskiego poziomu wody w rzekach Renie i Dunaju — grozi Austrii wielki kryzys węglowy i głód. Szczególnie Styria, Tyrol i Verariberg cierpi brak żywności, a Wiedeń od pewnego czasu nie otrzymuje zupełnie mięsa.

KRONIKA TELEGRAFICZNA.

Rząd belgradzki uznał dzień 1 grudnia jako święto narodowe Jugosławii. W dniu tym ogłoszona będzie szeroka amnestja.

Donoszą Iskrowo z Rzymu, że w czasie wyboru nie przyszli byli ministrowie: Bertolini, Sacca, Barzillij, Dakomo, natomiast znaczną większością głosów wybrano Bosseliego, Orlanda i Nitiego. Wybrani są również: Salandra, Luzatti, Fara, Bissolatti, Rossi i Tedesco.

Nowa izba deputowanych ma skład następujący: 72 katolików, 70 socjalistów, 34 liberałów i 9 bezpartyjnych. Do senatu wybrano 43 katolików, 23 liberałów i 20 socjalistów.

Papież postanowił wysłać do Japonii przedstawiciela stolicy apostolskiej. Pierwszym posłem Watykanu w Japonii mianowany został msgr. Biondi, który piastował dotychczas urząd przedstawiciela papieskiego w Indjach wschodnich.

Wilson oświadczył, że zastrzeżenia senatora Logea oznaczają anulowanie traktatu pokojowego i że rezolucje Logea w formie obecnej mogą być przeszkodą do ratyfikacji traktatu wersalskiego.

Dzisiejsza „Neues Ahtuhr-Blatt”, że skutkiem protestu ententy nie nastąpi sprzedaż dzieł sztuki we Wiedniu, którą planował rząd wiedeński celem zakupu środków żywnościowych.

Miasto Metz obchodziło uroczyste swą wyzolenie. Z okazji tej wysłano cenne upominki dla marszałka Focha, Petaina i gen. Nana.

Foch ma zasiąść w senacie.

Ljon, 22 listopada. (PAT.) Prasa paryska donosi, że marszałkowi Fochowi zaofiarowano kandydaturę do senatu w miejsce zmarłego Ludwika Pichona. Marszałek oświadczył, że przyjmie ją tylko wtenczas, jeżeli wszystkie stronnictwa podpiszą się pod propozycją.

Przyrzeczenie.

Nauon, 22 listopada. (PAT.) Rada Najwyższa ma zamiar z początkiem grudnia, nie czekając na decyzję Stanów Zjednoczonych ogłosić prawomocność traktatu pokojowego.

Traktat pokojowy.

Paryż, 21 listopada. (PAT.) Rada Najwyższa postanowiła wydać wszelkie niezawodne zarządzenia, aby umożliwić wejście w życie traktatu pokojowego w dniu 1 grudnia.

Rząd sowiecki a konstituanta rosyj.

(Od naszego korespondenta.)

Warszawa, 22 listopada. W min. spraw zagranicznych zakomunikowano naszemu korespondentowi, że rząd sowiecki porozumiał się z socjalistami innych odcieni oraz dąży do pertraktacji z rządami Kołczaka i Denikina w sprawie zwołania ogólnorosyjskiej konstituanty.

Układy z Denikinem i Kołczakiem dążą do pozyskania z ich strony zgody na przeprowadzenie w okupowanych przez nich obszarach również wyborów do ogólnej konstituanty.

Kurlandzka żelazna brygada.

(Od własnego korespond.)

Poznań, 22 listopada. Jeden z członków misji ententy, która przebywa w Budgoszczy oświadczył naszemu korespondentowi, że kurlandzka żelazna dywizja została rozkwatrowana w Toruniu, Bydgoszczy i Nakle. Z powodu tego misja koalicyjna wysłała swego reprezentanta do Berlina z ostrym protestem i żądaniem wycofania natychmiastowego tych wojsk.

Prasa francuska o wyborach.

Lyon, 22 listopada. (PAT.) Radio warsz. Prasa francuska wyraża na ogół zdanie, że wybory z dnia 16-11 są wyrazem tryumfu stronników porządku i spokoju społecznego.

Stronnictwo katol. ludowe podpora.

Paryż, 22 listopada. (PAT.) Omawiając wynik wyborów włoskich, oświadcza „Temps”, że wobec znacznego zwycięstwa partii socjalistycznych przechodzą one do rangi bardziej rządowej. „Popole Romano” wyraża przypuszczenie, że stronnictwa konstytucyjne, które będą posiadały większość liczebną, nie potrafią utworzyć większości rządowej. W następstwie tego będzie rząd zmuszony, jak przypuszcza „Popole Romano” szukać poparcia katolickiego stronnictwa ludowego.

Wielki pożar w koszarach w Wiedniu.

Wiedeń, 19 listopada. (wł.) W koszarach grenadjerskich ces. Franciszka wybuchł wielki pożar. Spaliło się 50 samochodów i wielkie zapasy benzyny.

Z okazji pierwszej rocznicy zawieszenia broni odbyła się w Salonkach wielka uroczystość na cześć generała Franchet d'Espèray. Generał Georgen oddał w ręce władz municypalnych 2 armaty, zdobyte na nieprzyjaciela, dla upamiętania wojny na wschodzie.

Konferencja w sprawie związku narodów odbędzie się w Brukseli dnia 1 grudnia.

W Berlinie szerzy się ruch, mający na celu obwołanie Hindenburga prezydentem Rzeczypospolitej. Nie wiadomo jeszcze jakie partie chcą podtrzymać Hindenburga, który w czwartek wyjechał z Berlina.

Na skutek zlecenia drugiego sądu wojskowego w Lille, aresztowano w Niemczech i wysłano do Lille Hermana Zoffdorfa, nauczyciela, byłego oficera pruskiego, oskarżonego o różne gwałty popełnione podczas okupacji na mieszkańcach miasta Lille i okolicy. Oprócz Zoffdorfa aresztowano jeszcze kilku innych Niemców pod zarzutem rabunku i kradzieży.

„Frankfurter Zeitung” uważa za rzecz niewątpliwą, że niektóre kraje ententy, zwłaszcza republika francuska, mimo hasła o oswobodzeniu ludności popiera myśl odbudowy monarchii w Austrii. Nie ulega też wątpliwości, że Habsburgowie powołani na tron nie byli-by niczem innym, jak marionetką w ręku Francji.

Członek czeskiego zgromadzenia słowak Klimke, który jak wiadomo pociągnięty został do odpowiedzialności pod zarzutem zdrady stanu, ogłosił w Budapeszcie broszurę polityczną, w której domaga się oderwania ziem słowackiej od Czech i przyłączenia do Węgier.

Rząd duński zwrócił się do rządu francuskiego i angielskiego z zapytaniem, kiedy traktat pokojowy wejdzie w życie. Oba rządy odpowiedziały w sposób jednakowy, że jest rzeczą niemożliwą oznaczyć ściśle termin.

Z WARSZAWY.

(Od wł. koresp.).

Wczoraj w Warszawie aresztowano 16 kupców paskujących drzewem. Podkreślić należy, że wszyscy są Żydami.

Wydział walki z lichwą i spekulacją rozpoczął akcję w celu przeciwdziałania niesłychanej drożyznie drzewa. Siedztwo zatacza coraz szersze kręgi.

Z górą 600 osób zostało pociągnięte do odpowiedzialności sądowej.

W związku z akcją przeciwko paskarzom drzewa, aresztowano w Warszawie 54 spekulatorów zbożem.

Zasekwestrowano około 9000 funtów mąki, nie licząc żyta, owsa i paszy.

W sprawie słynnej afery mącznej młynarza Michlera, zaaresztowano również głównego dyrektora jego firmy.

Czerwony Krzyż. Zawiązał się przy polskim Tow. Czerwonego Krzyża sekretariat międzypartyzniczy wszystkich towarzystw opiekujących się żołnierzem.

Do składu sekretariatu wstąpiły następujące organizacje. Rada Główna Opiekuńcza, Polski Biały Krzyż, Komitet Obrony Kresów Wschodnich i Zjednoczenie Ziemianek.

Komisarz Tower.

Tymczasowy komisarz naczelny z ramienia państw sojuszniczych dla miasta Gdańska sir Reginald Tower przybył w piątek rano do Gdańska. Dnia poprzedniego był on w Berlinie w ministerjum spraw zagranicznych.

Pisma niemieckie przypominają, że w roku 1893 był Tower przydzielony do angielskiego poselstwa w Berlinie. Z Berlina udał się najpierw do Waszyngtonu a następnie do Pekina. Później był postem w Sejmie, a w roku 1903 powrócił do Niemiec i pełnił w Monachium funkcje poselskie dla Bawarii i Wirtembergii. Stosunki niemieckie nie są mu więc obce.

W ogonku węglowym.

Przyjechała węgle furka,
Więc przed składem ogon iat,
Tłum się cisnie, bije, szurka,
Kinie kucharka, krzyczy stróż.

„Wczesna zima mróz i niedziela,
Mąki, chleba wola brak...
Ten porządek magistracki
Niech to wszystko trafi szlag!”

„Niech pokręci was Lucyfer!
Na sto ludzi jeden wóz.
Ma pan burmistrz katorżer,
Więc cóż go obchodzi mróz?”

Jakaś baba pcha się wściekła,
W oczach jej uporu szat:
„Gdy już będziesz szedł do piekła,
Obyś też w ogonku stał!”

Narzekają, klną, złorzeczą,
Ale stoją godzin trzy.
Mróz jest bowiem przykrą rzeczą
I sprowadza humor zły.—

Wreszcie brama się odmyka
I wyjeżdża pusty wóz.
Niech rozejdzie się publika!
Ludzie! na dziś z węglem szlus!!!

Nemo.

Słazacy, musicie stanąć do głosowania!

Główny komitet plebiscytowy w Cieszyńcu nadsyła nam następującą odezwę:

Dzień ostatecznej walki o Śląsk Cieszyński zbliża się. Każdy głos, który nie zostanie zmarnowany, a oddany za przynależnością tego kraju polskiego do Rzeczypospolitej Polskiej, przysporzy chwały dziełu ostatecznego zwycięstwa.

Każdy, przynależny do jednej z gmin śląskich, winien natychmiast zgłosić się listownie do głównego Komitetu plebiscytowego w Cieszyńcu, hotel Centralny, załączając zarazem świadectwo przynależności.

Główny Komitet plebiscytowy dopłnuje, by każdy uprawniony do głosowania został umieszczony na liście głosujących, a w swoim czasie umożliwi przyjazd ich na dzień głosowania.

Rozstrzelanie za bandytyzm.

Na mocy wyroku sądu doraźnego w Siedlcach z dnia 28 października 1919 roku, mieszkańcy wsi Korytnicy, w gminie sobolewskiej w pow. garwolińskim Ignacy Szczebleski, lat 36, Józef Bienias, lat 24, za napad rabunkowy, dokonany wieczorem 27-go września na dom gospodarza we wsi Babicach, w gminie trojańskiej, w powiecie garwolińskim, Antoniego Mańkowskiego, skazani zostali na śmierć przez rozstrzelanie.

Wyrok wykonano w Siedlcach nazajutrz, dnia 29-go października 1919 roku, o godz. 7-ej m. 5 rano.

NA MARGINESIE CHWILI.

Żydowscy „obroncy ludu”.

Istnieje w naszym mieście pismo „Łodzianin”, które wychodzi jako oficjalny organ P. P. S. Na łamach jego liczni współpracownicy w szeregu artykułów stale zioną nienawiścią do idei i kierunku narodowego, szerzą i głoszą hasła nienawiści klasowej, przybierając się w płaszczyk rzekomej „obrony proletariatu”, prowadzą od pewnego czasu zajadłą kampanję przeciwko wojnie w obronie naszych ziem wschodnich i t. p.

Naturalnie, iż pismo nasze, jako występujące w obronie hasła narodowych i polskości, zagrożonej przez zawięty żydowski, jest przedmiotem ustawicznych napadów owego rewolwerowego

Otóż ciekawym jest, kto stanowi przeważającą masę współpracowników tego „obroncy” ludu bombastycznymi frazesami pokrywającego swą rozkładową działalność?

Dowiedz się więc, czytelniku, i zbuduj swą nieświadomość.

Oto oni: towarzysz Szapiro, tow. „Marjan” Nussbaum (alias... „Czesław Ostaszewski”) tow. Izidor Paterson. A dalej, cały bukiet choć nie anbrą, nie halistropem, lecz zato całą mocno woniejący towarzyszek „Marjan” Przedborska, tow. Juda Krasznawski, Izidor Krachalski, Moraka, alias „Władysław” Polak, „Władysław” Skawronjek etc. etc..

I ta siera żydówków, semickich „Schreiblingów”, poronionych grafomanów, różnych zamaskowanych bolszewików, zionących ukrytą żywiołową nienawiścią do Polski, pluje na sprawy narodowe, sieje zamęt i bezkołowie, z sardonicznym śmieszkim dolewa oliwy do ognia z właściwą swą rasie perfidją, a faryzeizmem „mąci narodową kadź”...

A zaś kilku czerwonych szabesgojów swoim pocziwie chrześcijańskimi nazwiskami zakrywając tę kuźnię moźeszową nienawiści i podstępnej roboty, która pragnęłaby, według kwiecistej wyrażenia pewnego posła żydowskiego, „wbijać w serce Polski choć igłę”...

Kto ogląda miasta?

Z okolic Kalisza donoszą:

„P. Arciszewski twierdził w Sejmie, że ziemianie kaliscy umyślnie, aby ogłodzić miasta nie chcieli płacić nawet 4 mk. dziennie przy kopaniu ziemniaków.

Jest to wierutny fałsz. Ziemianie bowiem tutejsi robili wszystko co mogli, by ludzi zjednać i zachęcić do pracy, dawali oprócz wynagrodzenia pieniężnego ziemniaki i sprzedawali im zboże po cenach niższych niż urzędowe. Wysokość zaś samego wynagrodzenia przy kopaniu akordowym wynosiła 50—70 fen. od cent. a nadto dodawano każdemu z robotników 25, 30, a nawet i więcej funt. ziemniaków codziennie, a nadto w niektórych majątkach po 6 l. od każdego wykopanego cent. Zarobek więc miał nimalny dzienny przy ziemniakach średnich wynosił 10—13 mk., a przy ziemniakach dobrych znacznie więcej.

Korespondent nasz zaznacza następnie, że do kopania ziemniaków dworskich nie wychodził zupełnie t. zw. dawne posyłki, t. j. zony i dzieci, członkowie rodzin służby folwarcznej nie wychodziły przeważnie wcale, mimo, że zarobek był dość duży, oraz, że kopanie ich ziemniaków było pokończzone.

— Dawniej swoi kopali, dziś tylko częścią biedy z pod Kalisza szła do kopania — pisze nasz korespondent, dodając, że znamiennem jest jeszcze to, iż ziemianie zwracali się naprosto do urzędu pośrednictwa pracy, gdzie są zawsze tłumy bezrobotnych, oraz, że zgłoszenia ta ludzi do pracy były uwzględniane w stopniu nimalnym. T. np. do jednego z folwarków przybyła po pracę zaledwie jedna bezrobotna, teraz zaś urząd pośrednictwa pracy rozesał do wszystkich okolicznych majątków listy, w których z zapytaniem o ilości dłuższego obszaru kar toli niewykopanych, prosi o podanie dla robotników takich warunków, aby one pozwoliły robotnikom wyść na swoim, zaznaczając, że przy otrzymaniu odpowiedzi przysła odpowiednią ilość robotników.

Drożyzna w Anglii.

Wedle doniesień „Daily News” panuje obecnie w Anglii szalona drożyzna. Za ćwierć bochenka chleba płaci się i szyling, a mierz i więcej. Odzież i przedmioty codziennego użytku kosztują obecnie 300 proc. więcej niż podczas wojny. W wielkiej mierze przyczynia się do tego wzrostu cen paskarstwo. To też Anglja tępi je niemilostownie.

W ostatnich czasach odbyło się 1350 procesów paskarskich, z tego 1320 paskarzy zapłacone karę 7500 funtów szt. Rząd zamierza również przeprowadzić rewizję we wszystkich sądach manazynach i sądach.

uszne rozporządzenie.

W celu zapobieżenia kradzieżom i rabunkom w kolejach, mnożącym się obecnie w ten sposób — wydała Dyrekcja kolei rozporządzenie, którem postanawia, a) pociągów przesyłek lub ich obrabowania powiadać będzie solidarnie cały personel, którymi przewożono odnośną przesyłkę. Na stacjach będą pociągani do odpowiedzialności i zwrotu szkody ci, którym oddano nad rzeczami w składach i magazynach niezależnie od odpowiedzialności karnej i cywilnej.

W tym rozporządzeniem zawiadomiono pracowników kolejowych, że za wszystkie kradzieże w magazynach kolejowych, popełnione przez pracowników, pociągnięci będą do odpowiedzialności ich rodziców.

ZE SWIATA.

Banki czeskie. Jak donosi polski konsullat w Pradze, kapitał czeski stara się intensywnie przeobrazić Słowaczkę. W Bratysławie istnieją obecnie 8 filii największych banków czeskich. W Tyrnawie ma filię Bank dla przemysłu czeskiego, w Koszycach Praski Bank Kredytowy.

— Szwajcarja nie chce rozwodów. Jedno z szwajcarskich pism, zaniepokojone nadmierną ilością rozwodów w ostatnich czasach, przypomina, jakiego środka stosowano na tych, którzy się sorzykryli: oto zamykano kandydatów rozwodowych na wsi lub samotnej wyspie w izdebce, gdzie się znajdował tylko jeden stołek, jeden nóż, jeden talerz i t. d.

Skazani w ten sposób do wzajemnych ustępstw przekonali się w końcu, że się potrafią znieść i cołali skargi rozwodowe.

— Nie chcą Kramarza. W Budziejowicach odbyła się dzisiaj wielka demonstracja robotników przeciw polityce Kramarza i jego podróży do Rosji, zakończone wstrzymaniem się na znak protestu od pracy.

— **Katolicy zwyciężyli w wyborach.** Z Rzymu donoszą, że udział wyborców nie był wielki. Zdaje się, że katolicka partja ludowa będzie najsilniejszą partją w parlamencie.

— **Trzęsienie ziemi w Kalabrii.** Dnia 13 bm. Seismografy meteorologiczne stacji centralnej zanotowały katastrofalne trzęsienie ziemi, którego ognisko prawdopodobnie leży w Kalabrii.

Pierwsze fale dosięgły Wiednia o godz. 10 minut 57, sekund 38 wieczorem. Maksimum, które i w Wiedniu także wywołało efektywne trzęsienie ziemi, prawie jednego milimetra, nastąpiło o godz. 11 min. 2 w nocy.

Handel i Przemysł.**Wywóz towarów z Niemiec.**

Rząd niemiecki przygotowuje projekt zaprowadzenia 25 proc. cła wywozowego, ażeby zapobiedz bezplanowemu wywozowi towarów za granicę.

Dotychczasowa emisja.

Ogłoszono urzędowe sprawozdanie stamtąd emisji marek Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej. Dotychczas łącznie z banknotami, wydanymi przez okupantów, Krajowa Kasa wypuściła marek za 4 miljardy 500 milionów.

Ponieważ przed 11 listopada część została spalona z 400 milionów i część wywieziono, w obiegu znajduje się banknotów na 3 miljardy 700 milionów. Od dnia objęcia władzy przez rząd polski, wybito banknotów za 2 miljardy 800 milionów.

Dokument pochodzenia.

Wszystkie towary przewożone do Belgii z Polski, Szwajcarii, Luksemburga, Hiszpanii, Danii, Norwegii, Czechosłowacji i Austrii muszą być zaopatrzone w dokument pochodzenia i zaświadczenie, że towar importowany nie jest pochodzenia niemieckiego.

Ból głowy usuwa szybko radykalnie nerwomigren Motor

Garnitury zagraniczne
nadejły.

Męskie garnitury
z dobrego materiału
najlepsze wykończenie
mk. 450.— 550.— 650.—

Garnitury dla chłopców
od 15 do 20 lat
granatowe, czarne
lub w desenie
nadejdą w tych dniach.

2935-1
SZMECHEL I ROZNER
Łódź, Piotrkowska 100.

268 Madapolam 1/2 szt.
1/2 szt. Polskiego płótna **325**

390 Silezji 1/2 szt.
1/2 szt. Bułgarii prima **420**

875 Barchan Płóciénko Madapolam 1/2 mtr. **48**

Żakiety zimowe
Halki " **48**
Chustki " "
Bluzki " "

LECZNICA LEKARZY SPECJALISTÓW
Piotrkowska Nr. 17, drugie podwórze.

9-10	choroby chirurgiczne uszu, gardła i nosa	codziennie	dr. Goldberg
9-10	choroby oczu	"	dr. Galiński
10-11	choroby wewnętrzne	"	dr. Hagdziński
11-12	chor. skórne i wener.	"	dr. Dutkiewicz
11-12	choroby kobiece	"	dr. Ługowski
	chor. wewnętrzne i dziecięce (płuc i serca)	"	dr. Osiecki
12-1	chor. chirurg. i kobiece	"	dr. Artyfikiewicz
1-2	chor. skórne i wener.	"	dr. Skusiewicz
2-3	choroby nerwowe	pon., środa i piątek	dr. Mittelstaedt
2-3	choroby oczu	codziennie	dr. Michalski
3-4	chor. wewnętrzne i dziecięce	codziennie	dr. Jokiel
		prócz środy i soboty	

UWAGI: 1) Lecznica otwarta codzień prócz świąt.
2) Porada 5 mk. Operacje i opatrunki wszelkiego rodzaju — od umowy. 2508

DRZEWO budowlane, stolarskie i opałowe, mechanicznie rozdzielane, sprzedaje hurtowo i detalicznie Przemysł drzewny „PIŁA“ Pańska 90.

w Magazynie Moskiewskim
44. Piotrkowska 44.
2966 1

Powóz z fartuchami na gumach w dobrym stanie zap. koła żelazne i
Wolant jesionowy z fartuchami, prawie nowy, patentowane osie, SPRZEDA
majątek Bruss, przystanek kol. elektryczn. podjazd. linja Łódź-Konstantynów. 2953/3

OGŁOSZENIE.
Wobec podniesienia się kosztów wypieku chleba, do czego przyczyniła się głównie nieregularna dostawa mąki, wyższa cen na węgiel i drzewo oraz wzrost kosztów robocizny, cena funta chleba, po porozumieniu się z przedstawicielami kooperatyw, ustalona zostaje już w okresie 115
na 55 fenigów za funt.
MAGISTRAT
Komitet Rozdziału Chleba i Mąki.

O. FIEDLER
PABJANICE,
wyrabia i poleca
pasy i popregi parciane
oraz 2940nc10
szpagat papierowy.

SZANUJĄCIE OBUWIE!
— „Kto obuwie swe szanuje,
Ten „ERFAGIEM“ je zeluje.
Osiem marek już z robotą
Placi każdy wszak z ochotą.
Bo za koszta nader małe
Ma on stale buty całe...”

Nowe i stare podszewki
na uskutecznią Zelonka
przy sklepie Komisaryjnym „PROGRES“,
ul. Piotrk. 175. 2962 1

FARBY DRUKARSKIE LITOGRAFICZNE ROTACYJNE
POKOSTY drukarskie
PAPIERY umdrukowe 2951 1
poleca DOM HANDLOWY
Emil Henke, ul. św. Anny 21.
Poleca mydła toaletowe i zwyczajne
po cenach przystępnych
oraz WYROBY TYTUNIOWE
A. Bielawski Nawrot 11.
2950n2

Przewodzący Krawiec Wojskowy
WEKSLER, Piotrkowska 32
przy wszelkie zlecenia dla wojska z własnego i powierzonych materiałów; posiada na składzie kożuski i bekieszki na Gony przystępne. 2946/2

Kursy Buchalteryjne
Henryka Lubińskiego. 2969 n4
WYKŁADANE SĄ PRZEDMIOTY:
buchalterja, korespondencja, rachunki handlowe, stenografia, pisanie na maszynach „Remington“, „Mercedes“, „Orzeł“ i inne oraz **poprawienie charakteru pisma**
Ukończenie kursów upoważnia do objęcia posady biurowej
Zapisy przyjmuje kancelarja Kursów Piotrkowska 79.

Dajcie ciepłą odzież dla żołnierza!

Odezwę.

Gdy Orzeł nasz Biały coraz to wyżej się wzbija i większym okrywa blaskiem, ten co przy nim stoi — żołnierz polski drży z zimna.

Kto weźmie na siebie śmierć dziecka polskiego, które zmarznie w okopie. Kto dźwignie śmiertelny ciężar choćby jednej lzy żołnierza, wielkiej serdecznej lzy ciężkiego żalu do tych, co w domu i ciepło zostali, a dziecko wysiał na śmierć lodową.

Dawajcie odzież ciepłą!

To nie prośba, to rozpaczyliwy krzyk polskiego serca, które woła ratunku dla najlepszych synów Ojczyzny.

Dawajcie ciepłą odzież.

Dawajcie by nie było zapóźno.

Każdy łachman ciepły ocali jedno polskie dziecko.

Polacy-żołnierze Wasi drżą od zimna.

Matki polki — synowie nasi giną z zimna.

Robotniku polski — to robotnik co krwią jak cementem zlepił mury polskiego domu, zmarznie.

Gdy w dniach do 25-go listopada zastukamy do domów waszych bogatych czy biednych fabrykantów czy robotników, niech się nie zamkną drzwi, niech się nie zamknie serce wasze.

W całym kraju my kobiety polki stajemy w karnych szeregach by okryć drżącego z zimna żołnierza polskiego.

Ktoby śmiał nie usłuchać nakazu serca, kto się oprze wołaniu, ukrywając się w ciepłe w podłgę skorupę nieczułości!

Nie przebaczy mu tego Bóg, a rozpacz matki której syn bohater na mrozie zamrze, zaciąży na wieki na oschłym nieludzkim sercu.

A więc dawajcie ciepłą odzież, ratujcie żołnierza polskiego.

Polski Biały Krzyż, Koło Polek w Łodzi.

KRONIKA.

— Uroczyste otwarcie kościoła garnizonowego.

Dziś, tj. dnia 23 listopada odbędzie się uroczyste otwarcie kościoła garnizonowego mieszczącego się przy ul. św. Jerzego w odnowionej b. cerkwi prawosławnej.

Porządek uroczystości, zapowiadającej się bardzo podniosłe i okazałe jest następujący:

O godz. 9-ej rano przeniesienie obrazu Matki Boskiej Częstochowskiej z kościoła św. Krzyża do kościoła garnizonowego, o godz. 10 poświęcenie ołtarza i kościoła.

Następnie odprawioną będzie uroczysta msza święta.

— Pod Kaniowem.

Stosownie do rozkazu Ministra Spr. Wojsk., wszyscy oficerowie, lekarze, urzędnicy, żołnierze i siostry miłosierdzia b. II korpusu wojsk polskich, którzy w bitwie pod Kaniowem w dniu 11 maja 1918 r. stracili swe rzeczy, mają nie później jak do dnia 31 grudnia r. b. nadesłać do Komisji dla spraw b. II Korpusu (Départam. Gospodarczy M. S. Wojsk, Nalewki Nr. 4) dokładny wykaz rzeczy straconych, poświadczony przez dwóch oficerów b. II Korpusu. Wykazy nadesłane po dniu 31 grudnia r. b. nie będą rejestrowane.

— Nie podlega opłacie.

Po porozumieniu się z Wydziałem pocztowym Min. poczt i telegrafu zostało wyjaśnionem, że korespondencja służbowa oddziałów wojskowych opłacie nie podlega.

— Skasowanie pociągu.

Poczynając od 18 listopada r. b. zostało odwołane czasowo kursowanie pociągu № 306: Aleksandrów-Bednary-Warszawa.

— Zamknięcie szpitala.

a) Wobec tego, że w szpitalu miejskim dla chorych wewnętrznych, przy ul. Karola 28, przeważają chorzy nieuleczalni, magistrat postanowił tych ostatnich przenieść do Przytułku, przy ul. Tramwajowej Nr. 15, pozostali zaś chorzy przetranslokowani zostali do innych zakładów leczniczych. Szpital przy ul. Karola Nr. 28, z dniem 1. grudnia r. b. będzie zupełnie zamknięty.

— Pogadanka.

Sekcja odczytowa przy Narodowej Organizacji Kobiet zaprasza kobiety polki na pogadankę w niedzielę, dn. 23 bm. o godzinie 5-ej po poł. na temat „Obrona Lwowa” do lokalu N. O. K. ul. Andrzeja Nr. 5 (I piętro).

— Hojna ofiara.

Troska o zapewnienie bytu naszym walecznym żołnierzom, którzy w obronie Ojczyzny tak ciężkie ponoszą ofiary, znalazła wyraz w hojnym darze złożonym Ministerstwu Spraw Wojskowych.

Jeden z najcenniejszych zabytków XVIII wieku w Polsce, pałac w Radzynie, wybudowany w 1741 roku w stylu barokowym, należący do właściciela dóbr Radzyna Bronisława Szlubowskiego, ofiarowany został wraz z przyległym parkiem i gruntami obszaru około 35 morgów Ministerstwu Spraw Wojskowych, które ze swej strony przeznacza go na cele opieki nad inwalidami.

Dar Szlubowskiego, jako przykład obywatelskiego poczucia i współczucia dla bohaterów obronców naszej ziemi, każdego polaka natchnąć powinien i zachęcić do czynu w miarę możliwości i środków.

— Zjazd.

Wobec rozwijania się handlu koniami i zwierzętami rzeźnymi powstają Stowarzyszenia producentów zwierząt rzeźnych, które na pierwszy plan wysunęły dostawy dla armii.

W dniu 30 listopada r. b., o godz. 2 po poł., w sali towarzystwa „Rozwój” w Warszawie, ul. Żórawia № 2, odbędzie się zjazd Stowarzyszeń, producentów i osób, pragnących zająć się tą żywotną placówką handlową.

Organizatorzy Zjazdu uprzejmie proszą wszystkich kupców chrześcijan, chcących zająć się omawianymi dostawami, o łaskawe przybycie w oznaczonym terminie na zebranie organizacyjne.

— Z Tow. krajoznawczego.

a) W dn. 7 i 9 grudnia odbędzie się w Warszawie zjazd delegatów Tow. krajoznawczego dla omówienia zadań i celów Towarzystwa wobec zmienionych warunków politycznych.

Na zjeździe tym rozstrzygnięta będzie kwestja ewentualnych zmian w ustawie Tow. krajoznawczego i rozszerzenia działalności na wszystkie ziemie polskie. Oddział Łódzki wysyła na zjazd 5 delegatów.

— Piękny list.

Urzędniczeki urzędu skarbowego przesłały nam piękny dokument, zaświadczyjący, że Tarłowska nie była urzędniczką, a więc niesłusznie artykuł ten nosił tytuł „Obrzytnie zdeprawowanie wśród kobiet urzędniczek”.

List ten nas niewymownie ucieszył, bo znać, że kobiety polki dalekie są od chęci robienia podobnych interesów. Trzydzieści parę podpisów to stwierdza.

Zaznaczyć jednak wypada, że Tarłowska była córką urzędnika i żoną urzędnika.

— Czy ziemniaki przepadły?

c) Wedle zasięgniętych w Towarzystwie rolniczym informacji, ziemianie mają jeszcze nadzieję częściowego uratowania zamarzniętych w ziemi ziemniaków, o ile aura pozwoli na wydobycie ich.

Obfity śnieg złagodził częściowo skutki nagłych mrozów i o ile ziemia zdoła jeszcze odtaić, kopanie może się odbywać.

Jednakże wydobyte ziemniakię zdatne będą tylko na paszę dla inwentarzy, lub na przeróbki przemysłowe (okowite, mąkę, syrop).

— Konferencja.

a) Odbędzie się konferencja przedstawicieli fabryk żelaznych i przedstawicieli Polskiego Związku Zawodowego robotników przemysłu żelaznego pod przewodnictwem inspektora pracy.

Unormowano cennik płac dla ślusarzy, tokarzy, kowali, kotlarzy, blacharzy i t. d.

Do cennika wprowadzono nowe normy płacy dziennej.

Umowa została zawarta do 1-go kwietnia 1920 r., z warunkiem wypowiedzenia na miesiąc z góry. Cennik płacy obowiązuje od 20 listopada r. b.

— Z Polskiego Tow. Czerwonego Krzyża.

Do kasy Polskiego Towarzystwa Czerwonego Krzyża Oddziału miejscowego w Łodzi, wpłynęły następujące ofiary:

Wzrostek, dnia 20-go listopada r. b. zmarł długoletni członek naszej strażnicy ogniorzędniczej 1-go oddziału

ś. p.

Julian Stroński

W zmarłym tracimy gorącego ducha patriotę i znanego ochotnika.

Cześć jego pamięci!

Zarząd i Komenda Łódzkiej Strażnicy Ogniorzędniczej.

Członkowie naszej strażnicy ogniorzędniczej zbierają się na pogrzeb w niedzielę, d. 25 listopada, o godzinie 2 p. p., w domu rekwizytowym 1-go oddziału

Za kwitem № 619 od urzędników Urzędu Wzajemnych od ognia mk. 108; za kwitem № 615 od urzędników D-wa wojsk autonomicznych i warsztatów samochodowych mk. 223 od pracowników T-wa „Siemens” mk. 546 fen. 60.

— Kwestja na rzecz Przytułku noclegowego.

Dnia 7 b. m. urządzona była kwestja na rzecz Przytułku noclegowego. Rezultaty następujące: zabrano 3231.55 fen., 11.90 100.81 hal., bonami m. Krakowa 4.50 kr. Cieszyna 1 kr. i osbanku 41 kop.; wydano 856 mk. Z tego widzimy, że Przytułek noclegowy zyskał znaczny zasitek na dostarczenie bezdomnym nie tylko dachu nad głową, ciepła oraz cokolwiek pożywienia.

Komitet Przytułku za naszym pośrednictwem wyraża ofiarodawcom-kwestarzom, a szczególnie p. p. dzielnicowym serdeczne „Bóg zapłać”.

— Wsparcie dla bezrobotnych.

Jak nas informują mieszkanka Łodzi, kadja Maciejewska, zamieszkała przy ulicy Gdziejewskiej № 51 już od pół roku pracuje w sz. Szajbiera przy ulicy Przędzalnianej, jako główny otrzymując tam dość poważną gażę i dziennie utrzymanie.

Pomimo tego, wszystkiego jednak Maciejewska pobiera wsparcie dla bezrobotnych.

— Co za dobrodziejstwo!

Delegat rządu czeskiego w Warszawie, dymski, zawiadania oficjalnie, że prasa polska zostanie dopuszczona na terytorjum podlegającą czeską na Śląsku Cieszyńskim.

Komunikat.

Z Tow. Muzeum Nauki i Sztuki.

Z powodu braku opatu, Zarząd postanowił wycofać Muzeum aż do odwołania.

Jednocześnie komunikuje, że Muzeum może sporadycznie otwierane dla szkół i innych instytucji, które w tym celu zechcą się porozumieć listownie z Zarządem. Piotrkowska 91.

Teatr i sztuka.

— Teatr Polski (Dzielnia 18).

Dziś Teatr Polski daje po południu patriotę „Ks. Józef Poniatowski”, wieczorem komedja z 1918 r. na B. Shawa „Major Barbara”.

Z PABJANIC:

Obchodzono tu otwarcie fabryki, przed rokiem w ruch puścili trzej młodzi zamożni przedsiębiorcy, a dziś już miliony.

Zaprosili oni liczne grono dygnitarzy i urzędników, a między nimi i burmistrzów miasteczka. Zaczęto grać w „21”. Wogóle hazard jest w Pabjanicach.

Do gry przystąpili i obydwaj burmistrzowie. Pierwszy burmistrz p. Mokotowski z P. P. S. tak się dzielnie zachował, że nie bank, zabierając 3.600 mk. Jeszcze niedługo p. burmistrz skarżył się na brak najniebezpieczniejszych rzeczy.

Po tak bohaterskich występach pierwszy burmistrz hazard nabrał śmiałości i jako pierwszy prawomocnie się, boć pierwszy obywatela, w nim czynny udział.

Niech żyje dobry przykład!

Popierajmy handel polski!

ODEON

DZIS PREMJERA

ODEON

Według powieści słynnego pisarza skandynawskiego KNUTA HAMSUNA

Nawrócona grzesznica

dramat w 6 aktach w wykonaniu wybitnych artystów duńskich, ze „złotej serii” „Nordisk”.
W rolach głównych:

ASTA NIELSEN

LILI JACOBSON

Nad program:

Kabata i Miłość

Nad program

Początek przedstawień o 4.30

Farsa w 1 akcie.
2963 1

Sala ogrzana.

OGŁOSZENIE.

Na mocy art. 10 Dekretu o zapobieganiu brakowi mieszkań ogłasza się co następuje:

CELEM:

- 1) ułatwienia lokatorom wyszukiwania mieszkań;
- 2) dokładnego przedstawienia stosunku zapotrzebowania do zaofiarowania mieszkań;
- 3) dostarczenia niezbędnych danych o warunkach mieszkaniowych danej dzielnicy;
- 4) usunięcia konieczności korzystania z prywatnych biur informacyjnych, zazwyczaj drogich i dla niezamożnej ludności niedostępnych, — otwarte zostało przy Urzędzie Mieszkaniowym, ul. Piramowicza № 3 (dawniej Olgińska) dla użytku publicznego

Biuro Wykazu Wolnych Mieszkań

Biuro czynne będzie dla publiczności od godz. 10 rano do 1 w południe.

Zgodnie z uchwałą Rady Miejskiej z dnia 7 października r. b., zatwierdzoną przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, za informacje udzielane przez Biuro Wykazu Wolnych Mieszkań, pobierane będą następujące opłaty:

za informacje o mieszkaniach	3—izbowych	m. 1.—
" " " "	4— " "	" 3.—
" " " "	5— " "	" 5.—
" " " "	6— " "	" 8.—
" " " "	7— " "	" 10.—
" " " "	" " i więcej	" 15.—
" " " "	lokalach ze sklepem (małych)	" 3.—
" " " "	" " handl. i przemysłowych (większych)	" 15.—

Informacje o mieszkaniach 1— i 2—izbowych są wolne od opłat.

Jednocześnie podaje się do wiadomości pp. właścicieli i administratorów, że zwolnienie lub wynajęcie każdego lokalu winno być meldowane niezwłocznie, nie później jednak jak w ciągu 3 dni, w biurze Inspekcji Mieszkaniowej tego okręgu, w którym znajduje się nieruchomość. Biura te wydają również blankiety meldunkowe.

Niezastosowanie się do powyższego będzie surowo karane w myśl ogłoszenia z dnia 19 września 1919 roku.

2933-1

MAGISTRAT
Urząd Mieszkaniowy.

OGŁOSZENIE.

Na mocy dekretu Naczelnika Państwa z dnia 16 stycznia r. b., zatwierdzonego przez Sejm Ustawodawczy dnia 28 czerwca r. b., powołaną została przy Urzędzie Mieszkaniowym Inspekcja Mieszkaniowa.

Do obowiązków Inspekcji Mieszkaniowej należą:

- 1) szczegółowe oględziny mieszkań:
 - a) 1- 2- 3- 4-pokojowych (łącznie z kuchnią),
 - b) większych
 - o ile są zamieszkiwane przez sublokatorów,
 - " " " położone na poddaszu lub w suterenach,
 - " " " stanie się wiadomem, że panują w nich wykroczenia przeciw obyczajności i zdrowotności publicznej.
 - 2) oględziny pokoiów umeblowanych, domów noclegowych,
 - 3) oględziny pomieszczeń dla robotników, najemników, stróżów i t. p.,
 - 4) oględziny domów dla osób stanu wolnego,
 - 5) dbałość o czystość oraz suchotę wewnątrz i zewnątrz mieszkań,
 - 6) zwracanie uwagi na sposób przewietrzania oraz rodzaj ogrzewania i oświetlenia,
 - 7) badanie mieszkań pod względem objętości powietrza i powierzchni podłogi, przypadających na osobę,
 - 8) zwiedzanie nowozbudowanych i przebudowanych domów oraz występowanie do władz z odpowiednimi wnioskami,
 - 9) opieka nad dziećmi i oddziaływanie wychowawcze w kierunku utrzymywania mieszkań przez lokatorów w stanie higienicznym, wykazywanie doniosłego znaczenia czysto utrzymanego mieszkania dla zdrowia mieszkańców.
- Wszystkie czynności, związane z nadzorem mieszkaniowym, wykonywać będzie 6 Inspekcji Mieszkaniowych—mianowicie:

Inspekcja I okręgu, obejmująca XIII i XIV Komisarjaty Policji, biuro mieści się przy ul. Zgierskiej 54.

Inspekcja II okręgu, obejmująca I i II Komisarjaty Policji, biuro mieści się przy ul. Zgierskiej 54.

Inspekcja III okręgu, obejmująca III, IV i VI Komisarjaty Policji, biuro mieści się przy ul. Długiej 76.

Inspekcja IV okręgu, obejmująca V i IX Komisarjaty Policji, biuro mieści się przy ul. Piramowicza 5 (dawniej Olgińska).

Inspekcja V okręgu, obejmująca VII, XI i XII Komisarjaty Policji, biuro mieści się przy ul. Piotrkowskiej 284.

Inspekcja VI okręgu, obejmująca VIII i X Komisarjaty Policji, biuro mieści się przy ul. Nowo-Zarzewskiej 51.

Organy nadzoru mieszkaniowego kierować się będą przepisami, zawartymi w regulaminie dla Inspekcji Mieszkaniowej, wydanym przez Ministra Zdrowia Publicznego w dniu 25 marca rb.

Zgodnie z art. 14 Dekretu o zapobieganiu brakowi mieszkań, członkowie Inspekcji mają prawo wstępu do wszystkich mieszkań i związanych z nimi ubłkacyj.

Gospodarz domu winien być poinformowany o celu odwiedzin i ma prawo żądać okazania legitymacji.

Ze wszelkimi zażaleniami w sprawie złego stanu mieszkań należy zwracać się do biura Inspekcji odpowiedniego okręgu, które będą czynne dla publiczności od godz. 9 rano do 1 po poł. i od godz. 3 do 5 wieczorem.

2975 1

MAGISTRAT
Urząd Mieszkaniowy.

CASINO

Król ekranu

J. Mozuchin

i jego uroczą partnerka

N. Lisienko

w potężnym współczesnym 6-cio aktowym dramacie p. t.

MOCHNY CZŁOWIEK

Reżyserja Protazanowa. Wytwórnia Jermoljewa w Moskwie. — Obraz ten wyróżnia się w szeregu ostatnio wyświetlanych wyjątkową wprost treścią i genialną grą znakomitych artystów.

„Ostatnie dni”

2961 1

MOTTO...

„Te dźwięki słyszą tylko ci, w których sercach budzi się pierwsze uczucie miłości...”

Passe-partout ważne.

Sala dobrze ogrzana.

Początek przedstawień o 4.30.

Uwaga!

Baczność!

Kucharki ekonomiczne blaszane z piecykami

„LILIPUT”

poszły do patentu w Warszawie w dniu 24.X r. b.

ogrzewają, gotują, smażą i pieką jednocześnie, z wielką oszczędnością drzewa opałowego, dochodzącą w zime do 80%.

Sprzedaz w sklepach: 1) Arnektera i Sp. Piotrkowska 91.

2) Aka. Tom. „E. J. Derkowski”. Piotrkowska 48.

3) J. Brdnowskiego. Nowy Rynek 12 7, w podwórzu.

4) E. Bocsiga, Ewangelicka 2, także bezpłatna demonstracja takowych.

2733 1

Skład materiałów aptecznych

H. Reichtman i St. Heilborn

Piotrkowska 207

poleca na nadchodzące święta w wielkim wyborze: Mydła, Perfumy i Kosmetykę krajową i zagraniczną. Skład został zaopatrzony również w środki opatrunkowe, chemikalia i smary dla fabryk i użytku domowego.

2949

Szkola tańców

dyplomowanego nauczyciela Henryka Henrykowskiego

Wschodnia 12 57.

Rozpoczyna się w tych dniach nowy kurs tańca. Bez względu na zdolność wyciam w ciągu 1 m. w wszystkich najnowszych tańcach także FOKSTY. Zajęcia odbywają się codziennie od 6 do 10 w mojej kancelarii przy szkole, Wschodnia N.

2970 1

Główny Urząd Likwidacyjny.

Komisja Szacunkowa Miejsca, Południowa 28

1) dla Łodzi — miasta i strat przemysł. powiatu Łódzkiego, Łaskiego i Brzezińskiego.

2) dla powiatów Łódzkiego, Łaskiego i Brzezińskiego (za wyjątkiem strat przemysłowych).

z dniem dzisiejszym rozpoczęły swe czynności.

∴ Koszty ustalenia i oszacowania strat wojennych ponosi Skarż Państwa. ∴

Podania i dokumenty w tych sprawach wolne są od opłat stampii i opłat skarb.

Zgłoszenia przyjmowane będą najpóźniej do dnia 1-go czerwca 1920 r. w godzinach od 10-ej do 2-ej po poł. z wyjątkiem niedziel i świąt.

Oszacowaniu podlegają tylko straty wojenne dotąd nie zastępowane.

Łódź, dnia 20 listopada, 1919 r.

Komisja Szacunkowa Miejsca przy Głównym Urzędzie Likwidacyjnym.

Gruntownie wyposażone

2847 2

LOKOMOBILE

przewozowe i troleje aż do 50 koni sily, MŁOCARNIE angielskie, ELEWATORY I PRASY do słomy polecają

S. Samuleki i Spk.

Fabr. maszyn Pleszew — Poznań.

Losy R. G. O.

(Ciągnienie 5-2j klasy od 29-go listopada do dnia 22-go grudnia — duże szanse wygrania — 17 premii) — do nabycia u

2948 1

Samuela Weinbarga Zieleną 3 m. 8 (front)

Do wynajęcia

LOKAL

składający się z dwóch pokoi i kuchni, z elektrycznością, na biuro, II piętro. Oferty pod „Lokal”. r 1

Doniczki

kwiatowe, używane, każdej wielkości skupuje Stowarzyszenie Grodników-Kamienników Bielań 22.

Najtansze źródło

Ważne dla kupców

CAJGI od Mk. 8.25

w wyborze

LAMA od Mk. 8.50

FLANELA od Mk. 11.75

MADEPOLAM od Mk. 9.50

i płótna.

PLÓCIENKA od Mk. 11.50

SURÓWKA od Mk. 11.50

„Prama”

FOURPOUR od Mk. 18.25

czerwone.

CAJG KORT od Mk. 21.50

PLOTNO od Mk. 24.50

prześcieradłowe

BARCHAN od Mk. 21.50

podw.

KORTY 35 00

oraz towary w lepszych gatunkach, jak: zagraniczne

szewioty, sukna na damskie

ubiorzy; korty i tuch-krep na

meskie ubrania, welury na

palta i podszywka.

Wszystko bardzo tanio,

bo w mieszkaniu prywatnem.

Dzienna 34 poprzeczna ofi-

cyjna, I piętro

(nie daleko kolei)

2938 1

Okazyjnie

kompl. urządzenie mało używ.

pralni mechanicznej

na 400 kg. sprawności wt. wielkie magli parowej

za 3500.00 mk. DO ODDANIA. S. Samuleki i Spk. fabryka maszyn, Pleszew/Poznań.

PRACOWNIA

Kapeluszy damskie

przyjmuje obstatunki jak równa mufki i kolnier

Pusta 14 1. 2019

Ważne dla Pań

Taniej niż wszędzie

SĄ DO NABYCIA:

Biały towar Mk. 0.5

i Madapolam od Mk. 0.5

Surówka i Płócienna

kolor. na wyspy i poszy

od Mk. 10 i 12

Flanela od Mk. 12.00

i Barchany od Mk. 12.00

Wolna gładka od Mk. 20

i szkocka od Mk. 20

Kortiki, Sukno i Barchany

Po Mk. 30, 40, 50, 65 i 70

M. BRYL, Piotrkowska 57

w podwórzu, 5 wejście, parter

2943

NA WYPŁY

towary damskie, mes

cinne, obrusy i ko

Ch. Markowi

OGŁOSZENIE.

Właściciele domów, zamieszkałych zwłaszcza przez ludność robotniczą, w wielu wypadkach nie wydają swym lokatorom pokwitowania z odbioru komornego, korzystając z braku dowodów przy pierwszym zatargu z lokatorem.

Urząd mieszkaniowy zwraca przeto uwagę wszystkich lokatorów, że przy uiszczaniu komornego należy bezwzględnie żądać pokwitowania z marką stemplową i oznaczeniem pobranej sumy.

Wskazaniem jest naogół, aby lokatorzy właścicielom, niezastępującym na zaufanie, płacili komorne w obecności świadków.

Jednocześnie Urząd Mieszkaniowy zwrócił się w poruszonej sprawie do Urzędu Walki z Lichwą i Spekulacją w celu wydania odpowiednich zarządzeń.

Magistrat.

Urząd Mieszkaniowy.

2945 1

Kupimy

2934 1

dobrego PSA podwórzowego

znać się Targowa 1/3 w Magazynie. Elektrownia Łódzka.

OBUWIE

II Amerykańskie II

w lepszym gatunku oraz towary białe, galanterie i kosmetykę poleca

Dom Ludowy-Ludowy 90. Piotrkowska 90.

Kabinet Röntgenowski

pod kierunkiem **D-ra HENRYKA GOLDBERGA**

ul. „Unitas” Poczta 18. — Przedwiośnia, zdjęcia, leczenie.

godziny przyjęć: 10—12 i 4—6 wiecz. 2817-ns-7

Polskie Towarzystwo Czerwonego Krzyża

dawnej Towarzystwa Pomocy dla Żołnierza Polskiego

składające się z Komitetu, który stanowią pp. Gustawa Bennichowa, Jadwiga Krasuska, Zofia Lipińska, Jadwiga Rappaportowa, Helena Rossmannowa i Lucyna Szmalcowa

URZĄDZA

w Sali Koncertowej przy ul. Dzielnej 18

w czwartek, d. 27 listopada 1919 r. o godz. 8^{1/2}, w.

Wielki Koncert

Symfoniczny

pod dyktando **HENRYKA ROZENSANDA—LESZKO**

ze współudziałem

p. Margot Berson z Paryża

(skrzypce)

Romy Leszko z Kopenhagi

(wiblonczasta)

Bilety od 4 mk. do nabycia w cukierniach Gostomskiego i Ściankiewskiego oraz w Promianka, Piotrkowska 81.

2939 1

Dr. Feliks Skusiewicz

ul. Andrzeja Nr. 11.

Choroby skórne i weneryczne. Godziny przyjęć: od 9—11 i od 5—7 i pół p.p. Panie 11—12 rano. 1909

Dr. H. Sadkowski

choroby wewnętrzne (specjalnie żołądka i kiszek)

Łódź, ul. Piotrkowska Nr. 120.

Telefon № 139.

Od 9—11 rano i od 5 do 7 po poł. 136—1

Dr. T. Wretowski

b. Ordynator Szpitala Dz. Jezus w Warszawie. 2894

Specjalista w chorobach wewnętrznych. Rozwadowska 6. Przyjmuje od 6—7 wiecz.

KOMPLETNA

cukiernia

jest do sprzedania z powodu wyjazdu. Wiadomość: Nawrot 25, m. 0, między 9—1. 2934 2

Poszukuje się od zaraz

zdolnej maszynistki

wymagana gruntowna znajomość języka polskiego, stenografia polska oraz język niemiecki. Oferty z warunkami wynagrodzenia pod Bk. Kw. w Administr. niniejszego pisma. 2922 1

Kupie

mleczarnię

sklep spożywczy lub jakikolwiek bądź inny interes przy ul. Piotrkowskiej, Obłowej albo Nawrot lub odnajmę lokal na sklep.

Oferty składać w adm. „Rozwoju” pod Bk. „A. W. 65”. 2936 1

Potrzebna

zarządzająca

PRALNIA. 2933:1

Zgłoszenia Grand Hotel w Łodzi.

Kupuję stare zęby

100 marek

daje za aparat starych zębów, ul. Andrzeja № 7. Nadryczny. 2899 1

Kino-Resursa

przy ulicy Kilińskiego № 117.

PROGRAM:

2254

„Ucieczka przed miłością”

Nastrojowy dramat w 3-ach Harrisonem w rol. częściach, ze stawą duńską

„Ona i On” przewyborna farsa w 3 częściach z polską gwiazdą HELĄ MOJĄ w roli głównej.

Początki przedstawień codziennie od godz. 6 i 8 wiecz., w niedzielę i święta od godz. 2, 4, 6 i 8 wiecz.

Dobre interesy dla przemysłowców chrześcijan.

PLACE

pod zakłady przemysłowe 115 morgów na terenie Zagłębia. Linje kolejowe po obu stronach placu. Węgiel na miejscu. Cena 4 marki metr kwadratowy.

Domy dochodowe

różnej wielkości z placami, ogrodami w Zagłębiu. Ceny przystępne.

Doskonała lokata kapitałów

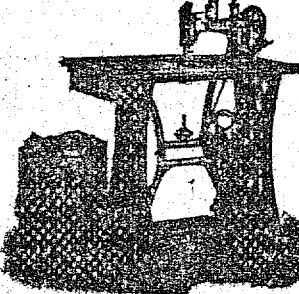
w przedsiębiorstwie budowlanem o milionowym kapitale zakładowym z ograniczoną poręką. Udziały od 5,000 marek; dywidenda wysoka. Wiadomość „Kurier Zagłębia” w Sosnowcu. 2910:1

Firma egzystuje od 1903 r.

SKŁAD MASZYN

SAMSON PERLA

Łódź, Piotrkowska № 60.

poleca wielki wybór maszyn do szycia wszelkich systemów: maszyny krawieckie, szewckie, bielizniarki, mereżkowe, dziergarki, dziurkowe, jak również do wszelkich gałęzi przemysłu fabrycznego. Specjalność: własna fabrykacja maszyn szewckich i maszyn do zawijania nici na szpulki drewniane i papierowe (krzyżowe).

Największy warsztat reparacyjny w Łodzi pod kierunkiem mechaników-specjalistów.

Skład żelaza

Leszczyński i Kozłowski

polecają

przybory myśliwskie — Piotrkowska 21

Nowo utworzony Zakład Zegarmistrzowski

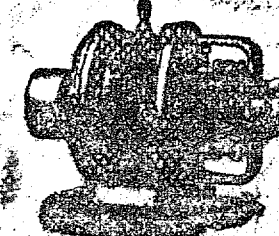
przy ul. Nawrot № 4 Jana Chmiela

przyjmuje do reparacji zegary, zegarki, antyki wszelkiego rodzaju. Wykonywanie precyzyjne na ściśle oznaczony czas. Również posiadamy wszelką biżuterję ze złota i srebra po cenach możliwie najniższych. 2701 p 1

Zelówki

męskie od Mk. 15, damskie od Mk. 6.— oraz całe skóry, kryże odpadki i t. p. poleca sprzedawca skór **BERNARD BERGMAN**

ul. Piotrkowska 44. 2854 1

Warsztaty elektrot. i biuro instalacyjno

A. Meister i S

Łódź, Piotrkowska Nr. 153.

Wykonywanie światła i siły elektrycznej. Instalowanie prądów stałych jak dzwonek, telefonów i pierunochronów.

Warsztaty reparacyjno.

Dynamo-maszyna, motorów i transformatorów wszelkich systemów. Budowa kolektorów i ankrów, jak również wykonywanie wszelkich części do maszyn elektrycznych. Sprzedaż hurtowa i detaliczna wszelkich materiałów elektrotechnicznych.

KRAWATY
BIELIZNA
Rokawiczki
Pieluchoj

M. Kolodziejowski.
ANDRZEJA 3.
TANIO
Biały towar on mk. 9.—
Wsyppy " " 9.—
Flanela " " 11.—
Pakowy towar " 38.—
Boston granat. " 48.—
Cajgi od " 5.50
Portjery
Kapy
i Obrusy płócienné i
pluszowe
polecają
Drukier i Chłopi
Piotrkowska 39
druga brama, i piętro.
2887-6

Drobne ogłoszenia:
Kupno i Sprzedaż:

A.A.A.A.A. Kupuję wszelkie intrzy. Płacę najlepiej. Grosman, Piotrkowska 24. Przyjmuję reperacje kuśnierskie 9725-13

A.A.A.A.A. Najtańsza sezonowa wyprzedaż resztek. Bestony, szewioty, korty, welury, drapy, sukna, na kozuski, podszezaka i watalina. Czysto wełniana flanela w białym, bordowym, szarym i ponsowym kolorze na kapelusze „Berety”, jedwabie, etaminey, batysty, cajgi, barchany na ponocel, wsypy, metkal, surówka na fartuszeki, lasting i atlas, zefiry, Koidry matowe i bojkowe. O wiele taniej niż wszędzie, bo w mieszkaniu prywatnem. Kilińskiego № 40 (Widzewska), fr. II p., m. 10. 9631-nwscp.15

AI! Meble różne wyprzedam tanio. Łózka, materace, szafy, bieluzniarka, otomane, kredens, stół, krzesła, lustro, biurko, komoda, wieszak, zegar, stoliki tanio sprzedam. Piotrkowska 225-3 I p. front. 9895-5

A! Łózka, stół, szafę, otomane, krzesła sprzedam. Sienkiewicza 59 m. 4. oficya. 9755-1

A Meble z kilku pokoiów garnitur szlony sprzedam. Piotrkowska 189-3. 9920-6

Aparat do czyszczenia kotłówa rurowych, sposobem elektrycznym, oraz armaturę sprzedam. Targowa 47. Siedzina. 9907-2

Przeżyny, ul. Kościuszki № 55, D biard kregielkowy do sprzedania w sklepie za przystępną cenę. 9902-1

Dziurka używane do sprzedania. Wiadomość Z. Terakowski i S-ka Piotrkowska № 91. 9749-1

CZCIONKI stare, zużyte kapuści administracja „Rozwoju”, damskich nait kilka na wacie, ciepłych, do sprzedania z przedwojennych materiałów. Kilińskiego 125 m. 49. 9747-1

Przewoź i krzewy owocowe, ozdobne poleca Stoiński, Brno-Zdravie. 8419-wcni

Dubeltówka 18 do sprzedania. Targowa № 15, mieszkania 9 of 4-5. 9892-1

Franki, koronki mianca, klocekowe, hafty poleca w mieszkaniu prywatnym W. Bogucka, Kilińskiego 102 m. 4, pierwsze piętro. 7895-0

Wymagalne urządzenie zastawiające pracę oraz dom o 10 mieszkańach, drewniany sprzedam. Taszyńska 16. Ciojny. 9887-2

Kozuch krzy (dublon) koinierz szalowy (baronek krymski) do sprzedania. Radwańska 69 m. 10. 9894-pni

Kupię dom w śródmieściu z wykładami od 250 tysięcy do 400 tysięcy marek. Oferty proszę nadsyłać do adm. Rozwoju pod „dom”. 9811-pni

Wrupie kilkunastu pudów żelaza za średnicy od 7.—10 milimetrów. Oferty w „Rozwoju” Żelazo. —r0

Wrupie kilka maszyn ręcznych do wyrobienia pończoch na 120 igiel. Oferty w Rozwoju pod „Maszyn”. 9014-3

Wrupie za przystępną cenę dom murewany lub murek drewniany w okolicy ulic Rogowskiej, Kilińskiego, Przędzalnianej lub gdzieś w pobliżu składający się z 2-3 3-ch lub 4-5-ch pokoi ze sklepem ewentualnie bez sklepu. Oferty z dość wielką ceną, adresem wredakcji Rozwoju pod „Dom”. 9893-1

Wrupie większą ilość chustek wełnianych 12/4, kupię ca. 200 tys. funtów „put woli”. Sprzedam za 200 tys. metrów drelchu jutowego. 1 1/2, mtr. szer., po mk. 9 ca. metr. Dom Handlowy A. Frydrych, Skwerowa 7. 9941-2

Wrupie wóz jednokony używany w dobrym stanie dla przewozu węgla. Zgłoszenia proszę składać pod A. Z. 4, w administracji pisma niniejszego.

Fotocylki 10 konny 2 cylindrowy z wózkim 2 osobowym lub bez, gotowy do jazdy sprzedam. Wólczańska 62 m. 17. —1

Maszyna, zupełnie nowa do sprzedania zaraz ul. Lipowa 42-15. 9901-4

Meble z jadalni, sypialni z powłoką wodną wyjazd sprzedam, oglądać od 4-6. Kilińskiego № 104 m. 7. 9939-ws5

Nawóz koński sprzedamy. Warszawskie Ziemiańskie Tow. Mleczarskie, Kościuski 29. 9906-3

Pończochy, skarpetki, po cenie fabrycznej w mieszkaniu prywatnem wyprzedam. Tamże nadrabianie, oraz wszelkie reperacje pończoch. Piotrkowska № 185 m. 5. 9938-sp.5

Pianina, fortepiany kupuję i sprzedaję, strojenie, przewóz, reperacja. Chodkowski, Sienkiewicza 25, telefon 400. 9942-ws8

Prosięta sprzedam. Andrzej 18 starosta. 9887-1

Sienniki z mocnej tkaniny papierowej otrzymać można po 12^{1/2}, i 15 marek hurtowo i detalicznie. Łódź, Południowa 28 lewa strona. 9634-nwci

Sklepowe urządzenie do sprzedania w dobrym stanie. Łagiewnicka 35. 9900-2

Sklep narożny sprzedam zaraz Aleksandrowska 77. 9851-4

Sklep spodyczny sprzedam ul. Kilińskiego 97. 9899-2

Sprzedam psa Szcornika młodej ras. Wiadomość Podlesna 15. 9828-1

Sprzedam maszynę do szycia rekamiczek. Główna 21 m. 11. 9921-3

Sprzedam łóżko, szafę, otomane, zegar, stół, krzesła, maszynę. Aleja Kościuski 28 m. 4. 9934-1

Sprzedam kanapki, dębowe krzesła, stół, łódzkie oraz materace. Pańska 51, u tapicera. 9751-2

Szafę do rzeczek sprzedam ul. Lipowa 78-5. 9851-n1

Szafę dębową, bambusowe biurko 2 fotel, 2 etażerki, stół, 4 krzesła i inne meble z powodu wyjazdu sprzedam. Handlarze wylaczeni, Południowa 4 m. 8 obejrzeć można pomiędzy godzinami 4-6. 9891-nw2

Wartalnicy (hermaszynie) ręczną z kołem rozpędowem choć mało używana, sprzedam bardzo tanio. Wiadomość u p. Telatyckiego Piotrkowska 40. 9896-1

Z powodu objęcia posady jest do sprzedania sklep spożywczy W. Borucki Aleksandrowska № 35, tamże do sprzedania wóz kolejniak i zaprzęgi na 1 parę koni. 9729-1

Zyronol saonowy, lampę przedpokoiową kryształową (elektryczną), kuchnię gazową oraz ekran gabelinowy artystyczne roboty ręczne sprzedam za cenę przystępną. Zobaczyć od godz. 12-4 popoł., ul. Miłsza № 22, II piętro, m. 5. 9839-sncz

Różne:

AAA Do przedsiębiorstwa działającego maszynowego dobrze prosperującego potrzebny kapitał 30-50 tysięcy marek na dogodnych warunkach. Oferty pod „Przedsiębiorstwo maszynowe”. 9678-1

A kuszerka Pipikowa, Łódź, ul. Piotrkowska 132 m. 14. Dla pań przyjezdnych swobodny lokal. 9925-cnw1

Djuralistka z buchalterją, biegła w pisaniu na maszynie poszukuje posady biurowej, kasiereki lub t. p. Oferty pod „zdolna”. 9913-3

Cylindrownik wykwalifikowany potrzebny Pusta 21. 9980-2

Czytać i pisać, uczyć poszukuje jakiegokolwiek posady portiera, woźnego lub tym podobnie, dobie świadectwa. Łaskawe oferty upraszam składać w Rozwoju pod literą „G.” 9925

Do wspólnego pokoju przyjmuję damę lub pannę na zyczenie z całodziennym utrzymaniem oraz sprzedam pozytywkę „Kaliope” z 45 płytami w b. dobrym stanie za przystępną cenę. Nawrot 8 m. 24, poprzeczna oficya, 3 piętro. 9951-1

E Eier, Piotrkowska 83, m. 33, E-prawa oficya, 2-gie wejście, 1-sze piętro. Farbiarnia chemiczna, parowa. Pracownia kuśnierska, kapeluszy, czapek i furzanych koinierzy. 9553-sal

Foksterjer zginął z bronzowa linką na lewym uchu i № 703 na szyi. Kto wie gdzie się takowy znajdzie, będzie łaskaw zawiadomić telefonicznie lub piśmiennie XI-ty komis. Polic. Państw. za wynagrodzeniem. 9817-1

Gallerczyk, rodem z Ameryki, 11 lat 25, brunet, z braku znajomości pragnie poznać panienkę w celu matrymonialnym. od lat 16-22. Oferty do adm. Rozwoju pod lit. „J. M.” № 8342. 9945-1

Wrawcowa znająca krój poszukuje szyćca w domach prywatnych. Długa 78, pracownia sukien Dardonskiej. 9968-1

Wawaler poszukuje za wynagrodzeniem z oddzielnym wejściem. Oferty w Rozwoju pod „Pokoje”. 9395-2

Lesnej praktyki poszukuje inteligentny mężczyzna, najchętniej przynie posiadającego. Oferty do „B. K.” w adm. Rozwoju. 9390-2

Dzisiaj przedstawiam dla dzieci i młodzieży Pocznatek o godz. 2-jej po poł. Ceny miejsc od 1.— Mk.

Młoda i inteligentna osoba poszukuje posady gospodyni na stałe lub przychodnie o samodzielnego. Oferty pod gospodyn. 9925-1

Młody inteligentny z pewną klasią w swoim wykształceniu poszukuje jakiegokolwiek posady. Oferty dla J. M. w adm. Rozwoju. 9899-2

Ręczny z dobrym świadectwem poszukuje pracy, na tymczasem może złożyć kaucję. Adres Rawa-Mazowiecka posterestante „Młynarz”. 9923-2

Sładki domowa smaczne potrawy 5 marek wydaję u siebie jak również i do domów. Kozwadowska 6. m. 9. 9875-1

Potrzebna zdolna dziewczynka. Piotrkowska 1041. 9879-1

Pokój z paleniską przy chrześcijańskiej rodzinie do wynajęcia. Kozwadowska 30-7. 9388-1

Pokój umeblowany do wynajęcia zaraz. Wiadomość ulica Wólczańska № 45, w sklepie. 9903-w2

Pokój umeblowany z elektrycznym oświetleniem do wynajęcia. Szkoła 22 m. 12. 9909-5

Pokój umeblowany z oświetleniem do wynajęcia. Pusta 22, m. 11. 9935-3

Posiługaczka uczciwa potrzebna Aleja Kościuski 52-13, od 6-7. 9827-1

Potrzebne zaraz panny do szycia kożuski i panienki do dzurerek. Zielona 16 m. 5. 9932-2

Potrzebna dziewczyna na przychodnie. Skwerowa 8. Wyjs. 9923-2

Potrzebny chłopiec do praktyki do tapicera. Główna 18. 9817-2

Potrzebny zaraz pomocnik rolny z praktyką pod kierunek właściciela, zgłaszaj się m. Rudemał pod Zgierzem. 9935-5

Potrzebny jest czeladnik szewski na damskie roboty zaraz za dobrym wynagrodzeniem. Wiadomość w Aleksandrowie u R. Kergera. Magazyna obuwia ul. Ogrodowa. 9613-2

Praczka zdolna potrzebna do pralni. Cegieln. 2. 9928-1

Potrzebny chłopiec do zakładu stolarskiego. Piotrkowska 44. 9709-1

Padogoskie T-wo Pol.-Osz., Zgierska 64, przyjmuje nowych członków, wydaję pożyczki rublowe i markowe za poręczeniem lub pod zastaw, oraz przyjmują wkłady na oszczędność w mark. i rub. 7528-nwci9

Tkażnia sztuczna. Tkane różnej formy działające szkiełko nie do poznania tak w męskim, damskim i wojskowym ubiorze, jak we wszystkich towarach. Piotrkowska 117. 9950-1

Udziałem lekcji i przygotawiam w zakresie 4 klas. Ceny bardzo nizkie, Główna ul. 8 front. 9510-6

Zępy sztuczne, po cenach przystępnych, nabyć można w lecznicy zębów przy ul. Piotrkowskiej № 99. Skupuję stare zępy i złoto. 9945-ws8

Z pokoje umeblowane z guzowem oświetleniem wynajmę od 19-go grudnia razem lub pojedynczo. Wiadomość w Rozwoju. 9932-5

2 Panienki jako bileterki potrzebne do Kino-Teatru Ewangelickiego 7-13, od 7-9. 9897

Zagubiono dokumenty.
Anna Kapitan zagubiła paszport niem. wyd. w Łodzi 9897
Dowód osobisty na imię Leona Krynek został przez w Niemiecką skradziony. 9890
Dresler Antoni zgubił paszport rosyjski wyd. w Brześciu 9897
Elisz Zofia zgubiła legitymację chlebową oraz dowód osobisty 9894
Gluchowski Stanisław zgubił legitymację chlebową na soby 9844
Kozłowski Antoni zgubił legitymację chlebową na 4 osoby 9910
Kulikiewicz Stefan zgubił legitymację chlebową na 133646 9910
Lieberman Rudia zgubił legitymację chlebową na 59037. 9900
Lerer Sara zgubiła legitymację chlebową na 4 osoby 9895
Lewy Władysław zgubił paszport niem. wyd. w gm. Skitno. 9-85
Marja Gawala zagubiła dowód osobisty i rosyjski w Niem. w Łodzi. 9855
Marja Raszopina zgubiła paszport niemiecki wydany w Łodzi. 9858
Marja Michalska zgubiła paszport niem. wyd. w gm. Skitno. 9915
Pydygier Ludwik zgubił legitymację chlebową. Zgierska 59.
Władysław Adam zgubił paszport niem. wyd. w Niem. Solni. książeczka cechu krośkiego, przepuska od row. 9896
Nowak Helena Wiktorja zgubiła paszport niemiecki w Łodzi. 9877
Póza Sasa, Długa 45 zgubiła paszport wyd. przez Niemieckie w Berlinie. 9933
Patajczyk Michał zgubił paszport niem. wyd. w gm. Boh. 9838
Stemianowa Zoltak zgubiła paszport niem. wyd. w Łodzi. 9836
Skwarek Eugenia zgubiła paszport niemiecki wydany w Łodzi. 9899
Słowińska Rozalja zgubiła paszport niem. wyd. w Łodzi. 9875
Skibińska Marja zgubiła dowód osobisty i gm. Szymanki. 9874
Szwabek Michał zgubił legitymację chlebową. Aleja Krowczyńska 34.
Wetcel Andrzej zgubił legitymację chlebową na 4 osoby 9890
Zaginęła legitymacja chlebowa na 7 osób, na imię Władysław Szymanki. 9924
Zagubiono kartę węglową na imię Pauliny Krajewskiej № 9911
Zagubiono kartę węglową na imię Katarzyny Olejnik, Kielecka 28.
Wanko Helena zgubiła paszport niem. wyd. w Łodzi nominację i różne dokumenty 9859
Zagubiono paszport niemiecki na imię Hermanna Kowalewskiego. 9892
Zaginął paszport niemiecki wydany w Łodzi na imię Stanisława Tomaszewskiego. 9921
Zaginął paszport niemiecki wydany w Łodzi na imię Juliana Tomaszewskiego. 9890
Zagubiono legitymację i tymczasowy paszport na imię Edwarda Szalma, wystawiony w Łodzi, Warszawa 9877
Zagubiono paszport niemiecki na imię Otto Kuncze wyd. w Łodzi-Nowak. 9892